

ZAKON O ODNOSIMA REPUBLIKE HRVATSKE S HRVATIMA IZVAN RH

Da bi se neka inicijativa ili zakon donio u jednoj državi postoje niz procedura i korake koje treba napraviti. Tako je na tematskoj sjednici 8. prosinca 2009. godine dr. Ivan Bagarić, tadašnji predsjednik Odbora za Hrvate izvan Republike Hrvatske prvi predstavio idejni dokument o donošenju Zakona o odnosima RH s Hrvatima izvan RH, čije je zaključke usvojio Sabor 10. prosinca 2010. g., a vlada usvojila Strategiju 5. svibnja 2011. Na temelju članka 84. Ustava RH, Vlada Hrvatske 7. srpnja 2011. g., odnosno predsjednica Hrvatskog Sabora, Jadranka Kosor podnosi prijedlog gorespomenuti Zakon, koji je predstavljen prvi put u Saboru 14. srpnja 2011. pod br. 857.

Hrvatski Sabor konačni prijedlog Zakona usvaja 21. listopada 2011. godine. U pokretanju i izradi navedene Strategije koja je okončana donošenjem Zakona, sa svojim prijedlozima od početka je sudjelovao i Hrvatski svjetski kongres.

Ovim Zakonom uređuju se odnosi Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske:

- Po osnovi Zakona osniva se Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Savjet Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske;
- Definira se Status Hrvata bez hrvatskog državljanstva;
- Uređuju se odnosi između tijela koja u svom djelokrugu imaju

poslove vezane za Hrvate izvan Republike Hrvatske;

- Štite se prava i interesi Hrvata izvan Republike Hrvatske i jačaju njihove zajednice;
- Regulira se način ostvarivanja suradnje s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, propisuju se mjere i aktivnosti pri povratku i useljavanju kao i druga pitanja od značaja za Hrvate izvan Republike Hrvatske;
- Zakonom se definiraju i posebne pogodnosti pri boravku u Republici Hrvatskoj preko Hrvatske kartice (Croatia Card) kojom zainteresirane institucije i gospodarski subjekti omogućavaju Hrvatima izvan Republike Hrvatske povoljniji pristup određenim uslugama, povoljnije uvjete turističkih putovanja, organiziranog boravka i sudjelovanja na kulturnim događanjima.

“Štitit ćemo interese Hrvata izvan RH!”

Kako kod dijela hrvatskih ljudi postoje neutemeljene dvojbe i bezrazložni strahovi da SDP neće zastupati interese iseljene Hrvatske, te Hrvate u BiH, kao što je to činila prethodna vlada, gosp. Ivo Jelušić u ime SDP-a poručio je sljedeće: “Imao sam puno upita što će biti sa zakonom, s Uredom za Hrvate izvan Hrvatske, što će biti s Hrvatima izvan RH sada kada je SDP došao na vlast. Ništa im se loše neće dogoditi, može se dogoditi samo isto ili bolje. Briga o Hrvatima izvan Hrvatske nije posao samo jedne političke opcije ili stranke, nego cijele države”, naglasivši da će njegova stranka, ali i cijela vlada činiti sve što je potrebno u skrbi o hrvatskim državljanima izvan domovine. Ovako je glasila poruka nove vlade RH, kada je **27. siječnja 2012. godine izmijenjen i dopunjen Zakon o odnosima**

Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske. Zakon je izglasan sa 125. glasova “za”, 1. “suzdržan”.

Neki smatraju da je ovo dobar primjer kako se odnosi domicilnih Hrvata i Hrvata koji žive u izvan-domovinstvu mogu urediti Zakonom i tako ojačati svehrvatsko tijelo, drugi izražavaju rezerviranost u vezi ovog zakona, treći, “umjesto iseljeničkoga, iseljenički zakon”, itd. Npr. Ingrid Antičević Marinović, zastupnica i bivša ministrica pravosuđa kritično je poručila: „Ovaj zakon jednostavno je razglednica Hrvatima prije svega u Bosni i Hercegovini, a i Hrvatima diljem svijeta od Hrvata iz Hrvatske i to je sve. Puno, pregršt lijepih želja i pozdrava i puno emocija, a kako ćemo to ostvariti, pa zar vam to nije dovoljno jer kaže se u ocjeni sredstava potrebnih za provedbu ovog zakona, vlada kaže nije potrebno osigurati nikakva dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Evo to je briga ove Vlade za te ljude.”

I dok su mišljena u Saboru mješovita, svakako treba pričekati da zakon profunkcionira pa će se vidjeti kakav je.

Zakon možete pročitati na našem web portalu www.zhr-ucr.ro, no treba obratiti pozornost na nove tehničke izmjene i dopune, a što se tiče ostalih odredbi, one ostaju iste.

Slobodan Ghera

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Slobodan GERA

Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Slobodan GHERA

Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

ETNOGRAFSKI MUZEJ

str. 5
pag. 5

CILJEVI KARAŠEVSKJE I LUPAČKE OPĆINE

str. 6-7
pag. 6-7

CRKVENA STATISTIKA ZA 2011. G.

str. 8
pag. 8

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XIX
Broj: 82.
siječanj 2012.
Anul: XIX
Nr.: 82
ianuarie 2012

**UOČI BOŽIĆNIH I NOVOGODIŠNJIH BLAGDANA
ZHR SE I OVE GODINE POBRINULO ZA DOBRU
ATMOSFERU KARAŠEVSKIH HRVATA**

SPEKTAKULARNI VATROMET U KARAŠEVU I LUPAKU

Vatromet u Karaševu

nastavak na 2 str.

nastavak sa 1 str.

SPEKTAKULARNI VATROMET U KARAŠEVU I LUPAKU

Na samom prijelazu iz stare u novu godinu, Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj se i ove godine pobrinulo za dobar ugođaj i atmosferu svog naroda uoči božićnih i novogodišnjih blagdana. To vrijeme, je vrijeme mira, vrijeme rođenja malenog Isusa Krista, vrijeme darivanja, ljubavi, radosti, opraštanja i blagostanja.

Desetominutni vatromet okupio je veliki broj hrvatskih mještana iz svih sedam karaševskih sela u glavnim općinskim centrima, u Karaševu i Lupaku gdje je na prijelazu iz stare u novu 2012. godinu Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj organiziralo i financiralo spektakularni vatromet. Po ugodnom i ne jako hladnom vremenu bez snijega, stanovnici

Vatromet u Karaševu

Foto: L. Radan

obje općine imali su priliku uživati u prekrasnom ambijentu i noćnom blještavilu neba, promatrajući svijetlu-cave igre svjetala vatrometa, scene

slične poput eksplozija nekih zvijezda u svemiru. Lijepo. Vatromet je izvela firma S.C.EXPLODEM SRL iz Resite, osposobljena za takve stvari.

UOČI NOVE GODINE ZHR OSIM VATROMETA PRIREDIO JE U KARAŠEVU I KRATAK KULTURNI PROGRAM ZA DOČEK 2012. GODINE

Da Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj misli na karaševske Hrvate pokazao je i ove godine, kada je 31.12.2011. na samom prijelazu iz stare u novu godinu, organizirao na vlastitoj otvorenoj sceni u Karaševu kratak kulturni program za dočeka nove 2012. godine.

U sklopu dvosatnog programa bio je obuhvaćen i desetominutni vatromet. Program je započeo u 23h, najavom i predstavom "Malog Orkestra". Mali Orkestar činili su naš poznati laftaš Stepan Kaldaraš zet pokojnog Konstanina Munteanu, zvanog Koši, fluraš Petar Činkul poznat kao Mezdri-laš, mladi Milja Udovica, sin Lukin u harmoniki, Jonička - Ion Dragan u bronki, orguljaš Zoran Đurđulena i mlada pjevačica Milenka Ursul.

Njih slušati i prisjetiti se starih dobrih zvukova, prava je milina bila. Program i koreografija djela je prof. Milje Radana koji je zamislio program u VII. rukoveta, dok je svaki rukovet imao po tri točke za izvesti osim zadnjeg koji je imao pet. Spomenut ćemo samo nekoliko od prikazanih pjesma, kao što su: Stari danac, Staro portanje, Što si Petre doma došal, Studena me kiša bila, Marijanova zdupatura, Grabnikov danac, Jabalčki danac, Mala Marta, Kad poglenem iz kolnika, Klokotički danac, Slnča, Joničkin Cambal i još puno druge naše stare autohtone karaševske lijepe, već

Na sceni ZHR-a

Foto: L. Radan

pomalo zaboravljene pjesme.

Neposredno prije ponoćnog odbrojavanja i spektakularnog vatrometa, čelni predstavnik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, istodobno i zastupnik u Rumunjskom Parlamentu obratio se prisutnima prikladnim karaševskim govorom: "Bližimo se 2012. godini, vreme teče i prolazi, vreme odnosi i donosi, odnosi ono što je prošlo, donosi ono što će doći, odnosi godinu što je protekla i donosi nove želje i nade za godinu što nas čeka. Zato, neka se pošteno rastavimo od stare i zadržimo ono što nam ostavila vredno. Zaboravimo sve što nam je donesla tužno i zapamtimo što nam je pružila dobro i valjano. A

za novu pripremimo i dušu i telo, da nam na bolje krene i nek nam prije svega doneese mlogo zdravlja, plnu vreću sloge, radosti i veselja, čeljad zdravu, voće rodilo i maru u miru ako još radimo. Staroj da rečemo mlogo ti fala što si nam dobro dala, a novoj sa srećom nim došla. Srećna da nam bude nova godina!"

Iza toga uslijedio je spektakularni vatromet i nastavak programa sve do 01h iza ponoći. Pred sam kraj programa, stari i mladi zajedno su zaplesali tradicionalni karaševski danac, veseliši se svi skupa u radosti, miru i veselju. Tako su naši mještani dočekali novu 2012.-tu godinu!

Slobodan Ghera

BLAGOSLOV VODE I OBITELJI

U petak, 06. siječnja 2012. godine, dan kada ujedno završavaju i Božićni blagdani, katolička crkva slavi blagdan Sveta tri Kralja ili Bogojavljenje.

Uklokotičkoj župi s početkom od 12 sati bila je održana sv. Misa u crkvi sv. apostola Filipa i Jakova, dan kada se u ovoj župi blagoslivlje i voda. Nakon sv. Mise, u 14h vlč. Petar Dobra zajedno s orguljašem, crkvenjakom i ministrantima, krenuo je i ove godine, kao i prijašnjih, blagosloviti obitelji i njihove kuće, a naziv za ovaj blagdan, dan kada svećenik ide u pohod vjernicima i njihovome domu, poznat je u mještane sela Klokotič pod nazivom „dan kad ide gospodin s krstićam“ ili pak „Krstovdan“. Blagoslov kuća u našoj župi traje oko 4-5 dana.

Blagoslov kuća stari je to običaj među hrvatskim katolicima i uvijek za ovaj dan svaka obitelj lijepo uredi svoju kuću, kako bi bila lijepa i čista kad bi, bar jednom u godini imala priliku ugostiti u njoj i svoga svećenika. Nekada bi se svećenik primao samo u „veliku sobu“, naziv prostorije koja je bila uvijek čista i posvećena samo za goste. Danas taj naziv prostorije, nalazimo samo u nekim obiteljima, većina prima svećenika u primaću sobu, gdje i ona boravi svaki dan. Običaj je da se na ovaj dan stavi na stol u prostoriji gdje ulazi svećenik i moli za blagoslov obitelji obavezno velika čaša vode, u jednom tanjuriču soli i upaljena svijeća. Pored toga još dodano je i tri ili pet klipa kukuruza, tanjur graha, tanjur bijeloga brašna, oraha i jabuka (od svega po malo što na svome

imanju data obitelj sama proizvodi ili u njivama urodi, a ne mora kupiti) i novce, koje, uzme svećenik na odlasku, poslije blagoslova.

Blagoslov doma obitelji Žurkul

Svećenik ne dolazi k Vama u kuću radi novca. Što se svote novaca tiče, tu nema neke određene tarife, već je to uglavnom simbolički dar obitelji svome svećeniku, po svojoj želji, u znak pažnje i poštovanje prema svetom Crkvi. Vjernici, obitelji koje u svoje domove čekaju svećenika za blagoslov, ništa i nikome nisu dužne platiti. Blagoslov kuće i obitelji ništa ne košta isto kao i posjet svećenika obitelji ili pak starijim osobama u raznim potrebama. Jer sve te obitelji koje već jednom plate svoj određeni dio kultura ili financijski podržavaju neke inicijative popravka ili pak uređivanja tijekom godine u svojoj župi, svećenikov dolazak ovim obiteljima ulazi u njegove obaveze djelovanja na ovoj župi i u njegov pastoralni pohod vjernicima.

U znak posjete svećenika obitelji i blagoslova kuće, orguljaš, poznat u nas pod nazivom „kantor“ prije jedno deset godina pisao je s kredom na sobnim vratima znak: **20+G+M+ B+00**. Brojke znače godinu blagoslova, a tri početna slova imena triju kraljeva Gašpar, Melkior i Baltazar. Danas, u našoj župi pisanja kredom više nema, već se od dosta godina na vrata prostorije gdje se dočeka svećenik, ili pak na ulazna vrata, samo prilijepi jedna naljepnica s istim oznakama, ali koja ima i sličicu Svete Obitelji.

Blagoslovom kuća zaziva se Božji blagoslov na obitelj ili pak obitelji koje borave u jednom prostoru i koje zajednički žive pod istim krovom. Blagoslov se veže uz čovjeka a ne uz prostor, jer neživom predmetu ne znači ništa blagoslov ako u njemu nema života. Bog ljubi i štiti svoje stvorenje, čovjeka, a iz te ljubavi, štiti onda i mjesto gdje on boravi. Zato je vrlo važno da kršćanska obitelj nikada ne zaboravi to, ni u lijepim a pogotovo u teškim trenucima, skupiti se na zajedničku molitvu i moliti za Božji blagoslov i uslišenje njihovih potreba. Blagoslov se ne utjeruje silom, niti po službenoj dužnosti, nego za njega moli obitelj i njezini pojedinci, koji se stavljaju pod zaštitu Svevišnjega Boga i Njegove beskrajne ljubavi.

Slaviša-Maria Muselin

SERBAREA DE CRĂCIUN

In perioda Crăciunului, la Grădinița Nr. 1 din Carașova a fost sârbătoare. Preșcolarii, îndrumați și instruiți de doamna educatoare Diana Miloș, au pregătit un scurt spectacol pentru părinții lor.

Copiii au fost gătiți în haine de sârbătoare, respectiv fetițele în rochițe și băieții în costume albe, iar pe cap purtau o coronită. Fiecare copil avea în mână o lumânare de care trebuia să aibă grijă să nu se stingă. Spre satisfacția părinților, care au asistat în număr mare, preșcolarii au

recitat poezii despre iarnă, despre Moș Crăciun și au cântat colinde. Un moment special l-a reprezentat și dansul, aceștia demonstrând cu sunt adevărați maeștri în arta dansului

modern. Copiii au fost răsplătiți cu aplauze puterice din partea părinților, iar la final fiecare s-a putut fotografia cu doamna educatoare. Astfel, atmosfera de sârbătoare s-a instalat pe deplin la Grădinița din Carașova.

Potrivit spuselor părinților, educatoarea Diana Miloș organizează foarte des astfel de evenimente, prin care copiii învață să comunice unii cu alții, să intoneze cântece și să manifeste interes pentru diferite jocuri.

Lina Tincul

ŠKOLSKI NASTUPI UOČI BOŽIĆA

Prošle godine, 2011., u lupačkoj općini uoči božićnih praznika, kada je u školskoj godini bio i kraj prvog semestra, u vrtićima i osnovnim školama iz Lupaka, Klokotiča i Vodnika bili su održani školski nastupi.

U svakoj gorenavedenoj školskoj instituciji, prije početka programa sve prisutne koji su se okupili u najvećem razredu kojeg data škola ima, obratili su se i lijepo pozdravili roditelje i djecu, najprije odgovorni za upravu škola i to: prof. Florica Lupu, ravnatelj OŠ u Lupaku, prof. Marijan Lukačela, koordinator OŠ u Klokotiču i učit. Marija Vlasić, koordinator OŠ u Vodniku. Oni su čestitali božićne i novogodišnje blagdane svim prisutnima i predstavili su u par rečenica što su za njih mališani i učenici u kratkom roku spremili kako bi ih obradovali.

Mališani iz vrtića u Lupaku

donesu nešto novoga i lijepoga za ovaj nastup. Sve škole dostojne su pohvala. No, ove godine program je bio nešto malo drugačiji i tu se je najviše istakla OŠ iz Vodnika. Učit. Marija Vlasić je svojim razredom školski nastup uoči Božića prikazala roditeljima da je moguć

učinilo puno zanimljivijim, interesantnijim i ljepšim. Sve pohvale i čestitke učiteljici Mariji Vlasić iz Vodnika za lijepu inicijativu!

Nastupi uoči Božića temeljili su se na scenete vezane za blagdan Božića i bili ispunjeni pjevačkim nastupima, u malim zborovima gdje je jednoglasno i srdačno pjevanje božićnih pjesama na rumunjskom i na hrvatskom jeziku naposljetku bilo i nagrađeno već, tradicionalno svake godine od strane Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, a ove godine uključila se je i općina Lupak, koja je spremila

Učenici OŠ iz Vodnika

Nakon uvodnog dijela programa, odgajateljice s mališanima iz vrtića spremile su u gorenavedenim selima za božićnu priredbu razni nastupi, kojima su uspjele približiti Božićni duh vedrinu i ljepotu ovog blagdana kako dječici, tako i roditeljima. Roditelji ili pak djedovi ili bake koji su bili prisutni, čekali su nastup svojih miljenika, s emocijama i osmjehom na licu, pomalo i nestrpljivi, pogotovo za one koje po prvi put nastupaju, kako bi na red došlo i njihovo dijete ili pak unučje. Svatko je imao neku ulogu, ako nije imao recitirati neku božićnu pjesmicu, onda je tu bila milina vidjeti ove najmanje koji su jedva uspjeli izgovoriti od emocija bar dva stiha ili jednu kiticu.

Prigodnim programom u organizaciji učenika, veliku ulogu imali su učitelji, profesori i razrednici. Svatko se pobrinuo da

Učenici I-IV iz OŠ Klokotič

Mališani iz vrtića u Klokotiču

tanje". Ona je u dogovoru s roditeljima, svoje učenike od I do IV razreda za božićni nastup, sve u narodnoj nošnji prikazala maloj publici i ono što je na otvaranju rekla za svoje učenike i njihovu lijepu nošnju kako za ovaj nastup može biti i samo promatranje dovoljno, jer su toliko lijepi i posebni kad „kušulju“ obuku. A osim lijepih recitiranja i pjevanja božićnih pjesama, naučila je svoje učenike da plešu naše tradicionalne plesove, „danac i portanje“, što je predstavu i sami učenički nastup

vrećice za svako dijete od vrtića pa sve do osmog razreda!

Sudeći prema smiješku na dječjim licima i glasnom pljesku, možemo slobodno reći da su mališani iz vrtića i učenici osnovnih škola uspjeli svojim nastupima, pjesmama i plesom, razveseliti sve prisutne i u kratkom vremenu natjerali svoje roditelje, djedove ili bake, da ponovo, bar na kratko, sanjaju i podsjetite se, kako je bilo lijepo biti djete i vratili su se za par minuta u to doba kada putem

snova i mašte sve je bilo moguće, pa čak i ono čvrsto uvjerenje da Djed Božićnjak uistinu postoji. Ali najvažnija poruka je ta, a djeca su prisutnima na lijep način pokazali, da se ne smije zaboraviti pravi smisao ovog blagdana, a to je radostan događaj Kristova rođenja u Betlehemu.

Slaviša-Maria Muselin

HRVATSKA JE ODABRALA EUROPU

Hrvatski građani su se u nedjelju 22.01.2012., unatoč veoma slabom odazivu, izjasnili za ulazak u zajednicu s 27 europskih država.

Državno izborno povjerenstvo R. Hrvatske objavilo je u nedjelju navečer kako su hrvatski građani, sa 66,2% glasova za i 33,1% glasa protiv donijeli povišenu odluku i odabrali put u Eurpsku Uniju, odnosno u zajednicu sa svim demokratskim europskim zemljama. Odaziv birača izašlih na referendum o Europskoj Uniji bio je rekordno slab, samo 43,6 %, lošiji nego u Mađarskoj, koja je do nedjelje bila neslavni rekorder s tek 45,6 %.

Budući da je hrvatski narod dao svoj mandat za europsku integraciju, hrvatska vlada sada može dovršiti preostale pripreme za članstvo. Uskoro se očekuje glatki ratifikacijski proces u hrvatskom parlamentu, kao i u parlamentima svih zemalja članica EU, kako bi Hrvatska mogla postati članica Unije 1. srpnja 2013. godine.

„Bio je ovo dan od velikog značaja za Hrvatsku, a isti takav je i rezultat. Hrvatska može i zna, a današnja odluka odredila je R: Hrvatsku kao europsku državu“ istaknuo je predsjednik Ivo Josipović neposredno nakon kraja referenduma“. Ivo Josipović se zahvalio i onima koji su glasali za i onima koji su glasali protiv, jer su svi iskazali brigu za Hrvatsku.

Prve odnose s Europskom unijom Hrvatska je uspostavila 15. siječnja 1992., na dan kada je većina preostalih zemalja članica priznala Hrvatsku kao neovisnu državu. Od toga dana su se odnosi intenzivirali, a svoj zamah su dobili 24. studenog 2000. godine, kada su na Zagrebačkom summitu započeli pregovori o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Svoj zahtjev za članstvom u Europsku Uniju R. Hrvatska je podnijela 21. veljače 2003. godine u Ateni, glavnom

gradu Grčke, koja je tada predsjedala Europskom Unijom, iako Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju još nije stupio na snagu. Hrvatska je dobila službeni status kandidata za članstvo 18. lipnja 2004. godine, no zbog, prema mišljenju EU, nedovoljne suradnje s Haškim sudom početak pregovora je odgođen sve do 3. listopada 2005., nakon što je Haag potvrdio suradnju sa sudom. Nakon toga počela su se otvarati poglavlja i usklađivati s EU. 10. lipnja 2011. godine, Europska komisija je predložila zatvaranje pregovora s Hrvatskom, a ubrzo je to potvrdilo i Europsko vijeće. Hrvatski predstavnici u Bruxellesu su 8. prosinca 2011. godine potpisali Ugovor o pristupanju UE, u kojem stoji kako bi 1. srpnja 2013. godine Hrvatska trebala postati članica EU.

Ivan Dobra

SASTANAK IZVRŠNOG VIJEĆA ZHR-A

Ovo je bilo prvo zasjedanje održano u amfiteatru središnjeg sjedišta ZHR-a u ovoj godini.

Članovi Izvršnog Vijeća Zajedništva sastali su se 13. siječnja 2012. godine kako bi usvojili projekt budžeta za tekuću godinu. Na dnevnome redu nalazila su se izvješća o projektiranju investicija, o administrativnim projektima u lupačkoj zoni te o kulturalnim, prosvjetnim i sportskim projektima za 2012. godinu.

Na planu investicija, vijećnici su se većinom složili da se i ove godine moraju nastaviti radove na Etnografskom muzeju Hrvata iz Rumunjske te na proširivanju Aleje Velikana iz Karaševa. Na inicijativi profesora Đurđa Jankova, predsjednika lupačke organizacije ZHR-a, u projektu za investicije obuhvatio se i prijedlog za izgradnju jednog reprezentativnog sjedišta naše organizacije u općini Lupak. Buduće sjedište udovoljit će potrebe lupačke organizacije na ad-

Izvršno vijeće ZHR-a

Foto: L. Radan

ministrativnom i kulturalnom sektoru. Vezano uz ovaj prijedlog, predsjednik Millja Radan podsjetio je nazočne da je Zajedništvo i prije imao takvu inicijativu, ali je ona naišla na velik otpor lupačke općine. Tadašnja molba upućena lupačkim vlastima u kojoj se tražilo koncesioniranje jednog terena u centru Lupaka, s ciljem da se tamo izgradi sjedište ZHR-a, nije se odobrila. Postoji, zato, opravdana sumnja o uspjehu i ove zadnje inicijative, samo

ako se uzme u obzir da se na čelu lupačke općine nalaze ti isti ljudi koji su i tada vladali.

Osim investicija u nekretnine, pored ostalog, ZHR ima u planu i akviziciju nekoliko muzičkih instrumenata, kako za Karaševu, tako i za lupačku stranu.

Područje športa, iako će ove godine imati manja novčana sredstva nego lani, bit će ipak bogato u raznolikosti i dinamičnosti planiranih akcija. Spomenimo tu organiziranje drugog izdanja za učenike „Hrvatska grančica – Junior“ te organiziranje natjecanja u stolnom tenisu i šahu za mlade.

Mladi prenositelji folklorne tradicije karaševskih Hrvata, kulturno društvo „Karaševska Zora“, uživati će i ove godine podršku Zajedništva. Za tekuću godinu imaju se u vidu razni nastupi ovog društva na scenama diljem države.

Daniel Lucacela

PDL, USL ILI ZAJEDNIŠTVO?

Idilična prošlost ne spašava.

Do nedavna smo, obučeni u zimske kapute i okruženi našim najbližnjima, zavirivali u Isusove jaslice, molili za bolje sutra i pjevali "Svim na zemlji Mir-Veselje"... međutim svi se slažemo da se taj mir i nije ostvario u ovom našem podneblju, čijem smo ekonomskim i političkim prilikama i mi podvrgnuti. Zašto mira nema? Poput samog Spasitelja i mi imamo svojih Augusta, Kvirinija, Heroda i Herodijada. Evo, interesantna je i ta slučajnost da smo nedavno obavili i popis stanovništva koji je -ništa drugo- nego nastavak onoga prvog popisa što se dogodio, -kako Evanđelje kaže-, u Isusovo vrijeme. Poput Marije i Josipa imamo i mi sada dva pogleda na život, dva poziva koji se moraju prihvatiti - a to su onaj

Pogled iz kuta

unutarnji pogled kojega sam Bog daje i po kojemu sudi, naša duhovna trudnoća - koja bi trebala roditi plodom mira i sloge, spasenja i opraštanja i pogled ili poziv da se prihvati ono što se događa izvana, u svijetu, ono na što mi ne možemo puno utjecati... Kršćani i jaslice svijeta. Puno ljudi misli da su događaji iz zadnje godine bitno promijenili lice zemlje. Počevši strahom od atomske katastrofe u Japanu, "arapskoga proljeća" (protesti u arapskim zemljama, kojeg su preko sredstava komunikacije pokrenule velike svjetske sile), smrt velikoga vode Kim Jon Gila kojega su tisuće ljudi otpratili plačući "do bola" - za kojega kažu da ga nebo i zemlja, priroda i neki mandurijski "kokoštrk" oplakuju. Nevjerojatno je koliko medijska manipulacija može čovjeka poniziti i prevariti. Sve po načelu one čudne prirodne pojave: Kad se žaba ubaci u vrelu vodu, ona, oparena, odmah iskoči da se spasi. Ali kad se stavi u mlaku vodu pa se voda stupnjevito zagrijava, prije će se žaba posve skuhati negoli iz lonca iskočiti, jer ne osjeća granicu. Slično tomu: kad progon bukne, vjernici se bude. A kad se u kotlu ovoga svijeta ugrijavaju i griježu prilagođavaju, izgore a da ni ne primijete. Odreknu se identiteta u diktaturi, relativizma ili nejasoće. I eto ti jaslice koje je svijet pripremio za Kralja Mira. I na našem

"Nebu" veliki znak.

Svjedoci smo ove godine jedne nove "kukuriku koalicije" i u našoj državi. Odričemo se danas od onih koje smo nedavno birali (i pomagali starim majkama gdje da udre pečat), zatvori i robije se pune s onima koje smo podržavali - pa vidimo kakav nam je bio izbor. Oni što su nekada lako dobivali izbore danas ih gube, oni što su jučer bili za jedno, danas više nisu, a ovi što jesu - očigledno da sutra neće biti. Eto ti Vlaške Jaslice... vidiš li vola i magarca? Ovo na televiziji me podsjeća na jedan događaj iz Staroga Zavjeta od kojega ne možeš da se ne nasmiješ: sadašnji kralj Šaul progoni budućega kralja Davida. Da ga umori i ništa drugo... danima i mjesecima ga traži... da ga odere. U tomu progonu kralj Šaul ušao u jednu pećinu da "čučne" (1 Sam 24,4), da "pokrije noge", poradi jedne svoje velike nužde. I dok ovaj "koncentrirano čuču" David mu nožem otkine jedno parče iz gaća... kako bi mu pokazao da je inteligentniji od njega ali i milosrdniji jer ga nije ubio! Evo ti elite! Umjesto da žive na dvoru, u gozbi i glazbi, uredno jedan drugome predaju vlast i zajedno susretnu narod, oni se gone po brjegovima divljih koza i doma kod jazvaca! Eto tako su ušli u povijest... prinuđeni velikom nuždom i uokvireni septičkom jamom! Sve je popunjeno. Jaslice u koje Bog silazi u naše vrijeme nisu dakle one iz prošlosti, što su potrulele. Nove jaslice bi mogle biti maketa, minijatura naših sedam sela... onako fino napravljena da se točno vidi svaki dom, svaka rijeka, Crkva, komanda, škula, birt, "snijeg i brijeg".

Isus šeta i danas ulicama naših karaševskih Betlehema... I kuca da ti donese mir. Možda ne u obliku Djevice noseće, nego u drugom... međutim, odgovor koji dobiva ostaje isti... ili još gori! Bog dolazi. Dolazio je on u obliku mlade djevojke - s ne jednim fakultetom nego dva... dva, čuješ li! - kojoj su govorili u jednoj našoj komandi gdje je radila: "ne te ješte uzalud vrag, što dodiš, ne vidiš će nitko te nela!", dolazio je u obliku muža koji se vraća iz inostranstva i umjesto ljubavi svoje žene... nalazi neku novu "belosvetsku" - slobodnu gospođu - koja se preudava... i popeva onu srpsku "izbriši vetre...", dolazi

u obliku djece kojoj ne dadasmo u 2011. ugledati svijetlo dana, ni ime ili mogućnost da se brane, koji nikada neće čuti riječ Sine! Kćeri moja!, koji ne imaše ni groba ni zapaljene svijeće kad smo se od njih "očistili". Više puta je Isus dolazio i na našu savjest (to je ono od što te probiva voda noćom) kada je u anketama bilo govora o karaševskoj ostavštini i spomenicima poginulih u I i II svjetskom boju (nesi čul za ti spomenici jel?... pitaj!), o miru i slozi u svih sedam sela, o lomu iznad Lupaka i "u Lupaku", o zatvaranju škole u Ravniku, ili izabiranju kneza u Karaševu (do dan danas je selo podijeljeno na dvije strane)... I da ti dalje ne nabrajam... da te ne rasrdim... ili nedaj Bože probudim! Spašenje i dostojanstvo.

Nedavno mi je prijatelj govorio o jednom svom iskustvu koje je doživio u lošem društvu: "Sastajali smo se svaki dan da vidimo kako bi i koga pokrali. Uživali smo u piću i pretjerivali zabavama do u jutarnje sate. Svoje smo domove pretvorili u javna mjesta, gdje je svako mogao otvarati frižider i također spavati gdje i kad hoće. Ni kroz pamet nam nije prolazilo poći u Crkvu ili razgovarati o njoj. Ubrzo su se u naš dom probili i ljudi što su se bavili okultizmom (oni što glede u karće i proriču) i zazivanjem duhova. Strašne posljedice su uslijedile. Žena mi je ušla u tešku depresiju i skoro počinila samoubojstvo. A što je najvažnije, to se društvo nikad više nije sastalo zajedno!!! Udaljavali smo se svaki dan, kao kad se brod udaljava od kopna... dok više ne vidiš ni ruke... ni ništa". Mir ljudima dobre volje. Eto dragi prijatelju, zašto se onda čudiš neslozi...? I govoriš često: "što je s ovemi, kakon kad su prokleti, nela da se pomire i gotovo" ili "ne više narod kakon što je bil neki

Dr. theol. Davor Lucacela

KAKVA JE BILA GODINA IZA NAS?

Godina 2011. bila je prepuna zbivanja, što ozbiljnih i zabrinjavajućih što veselih.

Naše ćemo čitatelje podsjetiti samo na ona koja su posebno privukla pozornost medija diljem svijeta.

Pokret poznat i pod imenom **Arapsko proljeće** započeo je zapravo prošle godine 18. prosinca, kada su krenuli nemiri u arapskim zemljama. Pod sloganom «Ash-sha`b yurid isqat an-nizam» (Ljudi žele svrgnuti s vlasti stari režim), tisuće ljudi protestirali su na ulicama tražeći političke i socijalne reforme, i to u Egiptu, Libiji, Tunisu, Alžiru. Bile su to prave kampanje, pobune i pobunjenici su koristili i internetske mreže poput Twittera, Facebooka ili Youtube.a.

Velika je tragedija zadesila Japan, 11. ožujka 2011., kada se dogodio potres jačine 8,8 stupnjeva po Richterovoj skali, uz sjeverno-istočnu obalu Japana, u 14,00 sati, kada je većina ljudi bila na poslu ili u prometu. Oštećena je nuklearna centrala u Fukushima i drastično je porasla razina radijacija, a osovina Zemlje pomaknuta je oko 10 cm. Valovi tsunamija ostavili su za sobom stotine mrtvih.

Zbog ekonomske i financijske krize nemira je bilo diljem svijeta. Sjetimo se samo zauzimanja Wall Streeta i velikih prosvjeda protiv "stezanja remenja" u Grčkoj i Europskoj Uniji. Grčka je pogotovo prednjačila po masovnim prosvjedima stanovništva protiv drastičnih rezanja plaća i mirovina. Stoga i ne čudi što je prestižni američki časopis Time proglasio osobu 2011. godine sveprisutnog "Prosvjednika".

Došlo je i do smjene generalnog direktora MMF-a, pa do ostavke

nastavak sa 4 str.

put". Ne čudi se dragi kršćanine... oni se svaki dan sve više i više udaljavaju jedni od drugih... ne vide im se više ni ruke kako se pozdravljaju... ni oči... pa čak ni auti da su parkirani jedni pored drugih... jer se nisu zapravo nikada ni sastali - u ime Boga, u ime mira, u ime dobra, u ime praštanja - nego su uvijek naglašavali ono što ih dijeli, uvijek psovka, uvijek laži... i de reci mi ti... zar si mislio da će svo zlo i sve "brfe" ostati bez posljedica? Za tebe... za tvoje selo... za tvoju djecu...

Katolička mladež u Madridu

talijanskog premijera Silvija Berlusconi. Umrlo je i dosta poznatih osoba, poput glumice Elizabeth Taylor, pjevačice Amy Winehouse, osnivača Applea, Steve Jobs.

U svemu tome sivilu bila su i dva vesela događaja, odnosno kraljevsko vjenčanje britanskog prijestolonasljednika Princa Williama i vjenčanje kneza Alberta od Monaca.

U Madridu je održan Svjetski Dan Mladih i stotine tisuća mladih iz cijeloga svijeta sjatilo se u glavni grad Španjolske da bi pozdravilo Svetog Oca Papu Benedikta XVI. Među njima je bilo i mladih iz naših sela.

I Hrvatska je obilovala značajnim događajima među kojima se posebno izdvaja posjet Svetog Oca Pape Benedikta XVI., u lipnju ove godine, na radost svih vjernika i hodočasnika. Nakon uspješno završenih pregovora, Hrvatska je 9. prosinca potpisala Sporazum o pristupanju Europskoj Uniji, a 4. prosinca ove godine održani su parlamentarni izbori na kojima je pobijedila Kukuriku koalicija.

Onima koji ga primiše dade snagu da postanu djeca Božja. Sudbine nema. Ako bi nje bilo, nitko ne bi bio odgovoran za ništa! Nemoj se varati i nikada nemoj govoriti: "ovakva su vremena Božja volja". Zna se točno što je Božja volja! Da se njegovo Kraljevstvo Mira ostvaruje - barem djelomično ovdje na zemlji. Za mir ti nije potreban ni ovej, ni onej knez... ni PDL ni USL, potrebno je samo dobro vjerničko srce! ZATO: za naš odnos i za naše dostojanstvo, nemojmo čekati da nas drugi mire, da nas drugi odvikavaju od psovke i alkohola, da

I Rumunjska je obilovala raznim zbivanjima, što na političkoj sceni što iz javnoga života, kao na primjer koncert glasovite rock grupe Bon Jovi. Rumunjska je politička scena kao i inače bila aktivna i zanimljiva, pa smo tako vidjeli kako je naglo smjenjen predsjednik Senata, Mircea Geoană, ali smo bili i svjedocima lekcije iz povijesti, naime kralj Mihai I održao je 25. listopada, na svoj rođendan, govor u Parlamentu, na oduševljenje svih pristaša monarhije. Pravih je potresa bilo u rumunjskom školstvu, i to na polaganju mature, kada su rezultati ovogodišnjih maturanata, više nego loši, pokazali za pravo kakvo je stanje u obrazovanju. Nažalost, i kraj godine donio je burne političko-ekonomske rasprave posvuda u Europi o eurozoni, o gospodarskoj krizi, o nezaposlenosti.

Kakva god bila, ova je godina pri kraju, i možemo joj se samo zahvaliti i nadati da će nam Nova 2012. biti sretnija i uspješnija i da će obilovati pozitivnim i sretnim događajima.

Maria Lațchici

drugi rađaju i školuju našu djecu, da čuvaju naše starce, da drugi oru naše njive, da drugi studiraju i uče umjesto nas... sve je to naše zvanje i poslanje... i nikog drugog! Ako želiš bolji svijet, bolju Crkvu, bolju politiku - počmi prvo tebe da mijenjaš! S Bogom u savjesti razgovarati i drugovati, znači kraljevati! Zapamti: Saul polako silazi, David se polako penje, a Bog ostaje zauvijek! Ustav i parlament njegovoga kraljevstva ima samo 10 zakona. Znaš ih napamet.

Dr. theol. Davor Lucacela

STATISTIKA VJENČANIH, ROĐENIH I UMRLIH U KARAŠEVSKOJ I LUPAČKOJ OPĆINI U 2011. GODINI:

Karaševska općina	Ukupno	Karaševo	Nermid	Jabalče	Lupačka općina	Ukupno	Lupak	Ravnik	Klokotič	Vodnik
Vjenčani parovi	11	6	4	1	Vjenčani parovi	14	4	1	6	3
Rođeni:	11 muško	10 muško	0	1 muško	Rođeni:	11 muško	5 muško	1 muško	2 muško	3 muško
	9 žensko	7 žensko	2 žensko	0		11 žensko	3 žensko	1 žensko	6 žensko	1 žensko
Umrli:	45	30	8	7	Umrli	35	7	6	16	6

Lina Tincul

KAKOM MJEROM MJERIŠ, TAKO ĆE TI SE MJERITI

Bili u nekom selu dva susjeda (komsije), jedan je bil birtaš, a drugi vodeničar. Celi život su se lepo slagali, lepo su zarađivali i su se obogatili. Zaista, sve im je išlo za rukom, kako se kaže. Ali, pošto na ovom svijetu nemamo vječnost, tako i za ova dva susjeda došla je starost. Kada je bližal dan kraj života njenoga, oni dva u jednom razgovoru rekoše jedan drugomu da žele, zbog toga što su lepo i složno živeli na ovom svijetu i bili zajedno, tako da budu i na drugom svijetu. Ali kako birtaš i vodeničar nesu jako čiste ruke, mesto da se nađu zajedno u raju, nažalost su se našli zajedno u paklu.

Drago im je bilo što su zajedno, ali žal će nesu u raju nego u paklu. Onda zapita vodeničar birtaša zašto je on stigal u pakal, a birtaš mu odgovori: „Ja sam stigal u pakal će sam daval ispod mere, to znači po malko nego koliko je trebalo.

Foto: L. Radan

Tada reče vodeničar: „Razumem sad zašto si ti u paklu, ali zašto sam ja u paklu, kad ja sam uzimal grudno, ne po letno.“ Onda su razumeli zašto su u paklu, jer birtaš je daval po letno, a vodeničar je plnil po grudno, ali to

grudno je uzimal, a ne daval.

Dragi moj narode ovo je pripovjetka za upomenu, jer na kraju kakom mjerom mjerimo tako će se nam mjeriti, meni, tebi i svakomu.

Piše Marka Dobra (Grčić)

ISTINITI BOŽIĆNI DOGAĐAJ

Jedan od najvećih i najradosnijih blagdana svih kršćana jest Božić ili rođenje našega Spasitelja Isusa Krista. Za proslavu tog blagdana svaki pravi vjernik se sprema s radosnim i čistim srcem.

Na Badnji dan navečer ili kako mi kažemo, „trpi dan“, se sprema večera s posnim jelam. Svaka domaćica prije večere sprema u kući male jaslce na spomen rođenja Isusa. U jednu malu kotaričku stavi malo slame, sliku ili mali kipić maloga Isusa, njegovu majku, Mariju i Svetoga Josipa, odhranitelja Isusova. Jedna žena, pored Isusa, Marije i Josipa, u jaslce je stavila je 10 leja. Poslije

Marka Dobra

večere, kada se svi spremaju na misu polnoću, dala je mama svome sinu 5 leja. Poslije večere, dijete je vidio da je mama dala malomu Isusu 10 leja, a njemu samo 5 leja. Tada dijete uzme 5 leja i ode kod maloga Isusa i ponizno

mu reče: „Dragi mali Isuse, tebi je dala moja mama 10 leja, a meni samo 5 leja. Znam, dragi Isuse, da si ti mal i tebi ne trebaju novci. Molim te, daj meni 10 leja, ja tebi lam da dam 5 leja će meni trebaju po više novci.“

I tako dijete uzme malomu Isusu 10 leja i mu metne u jaslce 5 leja. I tada dijete klekne pred maloga iz jaslca i reče: „Dragi mali Isuse, čije rođenje sada ti slavimo, da me ne kažeš mami da sam ti dal 5 leja i od tebe sam uzet 10 leja.“ I zaista mali Isus ne kazal detetovoj mami ništa. I tako je bil radostan i mali Isus i dijete za tej veliki blagdan.

Piše Marka Dobra (Grčić)

ETNOGRAFSKI MUZEJ

Polovicom prošle godine je u Karaševu postavljen kamen – temeljac i započeti su radovi za izgradnju Etnografskog muzeja Hrvata u Rumunjskoj, kojega su projektirali arhitekti firme CASE SA RESITA.

Zgradu vrijednu 1.445.996,80 leja podižu na broju 22. majstori firme SC. CRISTICONS SRL REȘIȚA, radovi su u tijeku, a prema sklopljenom ugovoru između naručitelja i izvođača radova ovaj objekt bi trebao biti dovršen u roku od tri godine od datuma početka radova.

Glavna svrha Etnografskog muzeja sastojit će se u prikupljanju i očuvanju vrijednih dokaza prošlosti karaševskih i rumunjskih Hrvata na ovim prostorima. U unutrašnjosti muzeja nalazit će se, između ostalog, minijatura stara stambena dvosobna karaševska kuća s ognjištem u sredini, zatim gospodarski objekti, etnografski predmeti, brojni drugi predmeti tradicijske kulturne baštine Karaševaka i dr. „Mi, Karaševci, trebamo se ponositi s našom prošlošću i biti zahvalni svima onima koji su nam prethodili, jer njihova lijepa ostvarenja predstavljaju korijen naše sadašnjosti i temelj budućnosti. Dokaze naše prošlosti dužni smo skupiti i izložiti u jedan muzej, Naš muzej“, pisao dr. Slovenski u jednom od prošlih brojeva Hrvatske grančice.

Ideja za izgradnju Etnografskog muzeja došla je kao logična posljedica interesa ZHR-a za očuvanje i promoviranje etničkog identiteta i kulturne baštine Karaševaka. Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je naručitelj radova i jedini ulagatelj u konstrukciju Muzeja. S druge strane, izgradnja

Početak Izgradnje Muzeja

ove izuzetno značajne zgrade ne bi nikada niti bila započela da je to ovisilo o volji karaševskih PDL vijećnika, koji usput imaju i većinu u karaševskom mjesnom vijeću. Poznata je žustrina kojom su se u više navrata protivili podizanju objekta koji će inače biti utočište spiritualnih i materijalnih uspomena njihovih prethodnika. Zadnji pokušaj suprotstavljenja dogodio se prije otprilike godine dana, na sjednici vijećnika iz 25. siječnja 2011., kada su karaševski PDL izabranici inicijirali zajedno s PNL vijećnicima Prijedlog odluke o poništavanju ugovora o koncesiji terena pod toponimskim brojem 89, ugovor sklopljen između Karaševskog vijeća, u svojstvu kontendenta i Zajedništva Hrvata, u svojstvu koncesionara, registriranog pod brojem 1153/19.04.2006. Prijedlog odluke, kojega su potpisali svi karaševski PDL vijećnici, najprije je na istoj

sjednici bio nepovoljno ocjenjen od strane tajnika karaševske općine, gđe. Marije Vernjike, jer krši odredbe 1. i 2. članka Zakona br. 50/1991. glede autoriziranja izgradnjih radova, a zatim ga je i inž. Adrian Bobar opet nepovoljno ocjenio u stručnom izvješću, inače u skladu s člankom 44 Zakona br. 215/2001. Unatoč nepovoljnim izvješćima stručnih faktora, većina mjesnih PDL vijećnika je votirala za svoj Prijedlog odluke, odnosno za poništavanje ugovora o koncesiji terena na kojem se sada gradi muzej. Premda je samo nekoliko dana prije sastanka potpisao kao jedan od inicijatora Prijedloga odluke, vijećnik Martin Sima nije za vrijeme glasovanja slijedio svoju prvobitnu odluku i stranačke kolege, već se on suzdržao, što nas tjera da se pitamo da li je on doista potpisao kao jedan od inicijatora prijedloga. Isto su se za vrijeme glasovanja suzdržali nezavisni mjesni vijećnik i PSD vijećnik, a trojica ZHR vijećnika votirala protiv, što je zajedno pripomoglo da se prijedlog odluke o poništavanju ugovora o koncesiji terena ne usvoji.

Etnografski muzej Hrvata u Rumunjskoj će po svojim sadržajima i djelatnostima biti središnja kulturna ustanova u Karaševu. Ona će svjedočiti lokalnom stanovništvu i posjetitelju iz drugih krajeva o mjesnoj povijesti, o tome kako se tijekom vremena odvijao život hrvatske zajednice na rumunjskim prostorima.

Ivan Dobra

Radovi se nastavljaju...

Foto: L. Radan

PRIMĂRIA LUPAC LA ÎNCEPUTUL LUI 2012

Fiecare început de an reprezintă și un nou început de drum

După ce și-au trecut în revistă realizările și neajunsurile de pe parcursul anului trecut, primăriile așteaptă acum cu nerăbdare alocarea banilor de la Ministerul Finanțelor Publice către bugetele proprii pentru a-și duce la bun sfârșit lucrările nefinalizate și, după caz, pentru a da contur noilor proiecte pe anul în curs.

Am stat de vorbă cu edilul comunei Lupac, Marian Vlasici, despre planurile și ambițiile comunei pe care o conduce. „Deocamdată așteptăm să ni se aprobe bugetul pe anul 2012. Până nu vedem ce sume ne vor fi alocate, nu putem ști ce planuri să ne facem” – ne-a declarat acesta. „Ceea ce știm sigur este că vom continua turnarea covorului asfaltic pe străzile pe care le-am pregătit pentru asfaltare încă de anul trecut. Este vorba despre trei străzi din Lupac și de câte o stradă din Rafnic și Vodnic”.

Pe lângă acestea primăria Lupac și-a propus începerea lucrărilor de renovare a Căminului cultural din Clocotici. Finanțarea pentru aceste lucrări trebuia să se facă din bani europeni, dat fiind proiectul „Canalizare menajeră Clocotici; Legătură rutieră între DJ 581 și sat Clocotici; Reabilitare și dotare Cămin cultural Clocotici; Înființare centru de zi pentru per-

Primăria comunei Lupac

soane vârstnice”, depus de primăria Lupac la Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP) încă din anul 2009. Această agenție asigură implementarea tehnică și financiară a Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și a preluat în totalitate derularea și monitorizarea Programului SA-PARD. În ciuda faptului că proiectul depus a întrunit 64 de puncte și are toate șansele să primească finanțare europeană, primăria Lupacului pare să nu mai aibă răbdare să tot aștepte banii europeni, în timp ce starea de degradare a Căminului cultural devine tot mai accentuată. „Nu putem sta la nesfârșit să așteptăm să ne vină banii. Deocamdată sunt blocate toate proiectele care au fost depuse la nivel de țară și nu știm precis când ne vor veni banii pentru proiectul nostru. Se poate chiar să nu vedem acești bani

niciodată și asta înseamnă să nu mai facem nimic la cămin? Din bugetul propriu o să reparăm acoperișul, o să schimbăm geamurile – pentru care am dat deja comandă – și o să refacem aspectul exterior al clădirii. Dacă ne vin și banii pentru proiect, fiți fără grijă, avem ce face cu ei.” – ne mai spune primarul Vlasici.

Deocamdată, singurii bani care sunt destinați să umple visteriile primăriei din Lupac vor veni de la Consiliul Județean Caraș-Severin. În urma hotărârii din 10 ianuarie 2012, privind repartizarea pe unități administrativ-teritoriale a cotei de 20% din sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale și din cota de 18,5% din cotele defalcate din impozitul pe venit pentru susținerea programelor de dezvoltare locală și a proiectelor de infrastructură care necesită cofinanțare locală, pe anul 2012, s-a dispus alocarea sumei de 110 mii lei pentru această comună. Din totalul acestei sume, 85.000 de lei sunt sume defalcate din TVA, iar restul de 25.000 de lei provin din cota din impozitul pe venit. Tot în urma acestei hotărâri, pentru comuna Carașova s-au alocat 105 mii lei, din care 50.000 provin din sumele defalcate din TVA, iar ceilalți 55.000 de lei, din cote din impozitul pe venit.

Este o premieră faptul că Lupacul primește de la Consiliul Județean ceva mai mulți bani decât Carașova. Până acum sumele destinate celor două comune croate au fost cel mult egale, sau au înclinat balanța în favoarea Carașovei.

Anul	2008	2009	2010	2011	2012
Com. Carașova	476 mii lei	200 mii lei	200 mii lei	140 mii lei	105 mii lei
Com. Lupac	296 mii lei	200 mii lei	200 mii lei	130 mii lei	110 mii lei

Daniel Lucacela

Program za manjine

Novi televizijski program **TVR3** lansiran je 20. listopada 2008. godine i sadrži emisije posvećene nacionalnim manjima iz Rumunjske.

U okviru tog programa emitirat će se svakog prvog utorka, s početkom od **13:10** i kratak program o hrvatskoj zajednici u kojemu su prikazane emisije informativnog karaktera o Karaševcima, njihovoj tradiciji i običajima.

CILJEVI KARAŠEVSKKE OPĆINE U 2012. GODINI

Ušli smo u novu godinu i, kako to uvijek biva, načelnici s čela zajednica određuju prioritete i ciljeve koje žele postići, nastavljaju ili privode kraju projekte započete u prijašnjim godinama te pokušavaju pokrenuti nove korisne projekte, svatko po mjeri svojih mogućnosti, odnosno ovisno o svoti dodijeljenih novaca.

Razgovarali smo s načelnikom karaševske općine kako bi doznali koji su glavni objekti i prioritete za Karaševo, Nermid i Jabalče, to jest za sela koja pripadaju općini Karaševo. On nam je izjavio: “I ovu godinu započimamo kao prijašnje, s vjerom u Boga. Nadam se da ćemo napredovati i ostvariti sve ono što smo naumili. Svejedno, ostvarenje svih naših objektivâ ovisit će o dodijeljenom novčanom proračunu. Dakle, mi ćemo ostvariti onoliko koliko će nam Bog pomoći”. Načelnik Petar Bogdan nam je zatim nabrojao glavne objekte za ovu godinu, a između njih se ističu:

-Projekt za uređivanje i moderniziranje središta općine Karaševo;
-Nastavak moderniziranja i održavanja puteva;

-Podržavanje i pomoć župi u svim svojim projektima, a jedan od njih je uvođenje centralnog grijanja.

-Pokretanje investicije za izgradnju dječjeg doma za jednu grupu od dvadesetak djece, investicija koja će biti financirana od Ministarstva Turizma i Regionalnog razvoja kroz program PNDL;

-Nastavak uređivanja i moderniziranja škola u selima koja pripadaju karaševskoj općini. Ove godine, Hrvatska Ambasada u Bukureštu donirala je oko 12.000 Eura za ob-

Foto: L. Radan

Izgradnja centra za turističko informiranje u Karaševu

novu škola. Od te svote, 3.550 Eura su bili dodijeljeni školi iz Nermida, a 7.750 Eura je bilo investirano za uvođenje centralnog grijanja u Školi br.1 iz Karaševa. Kupljena je centralna peć, izgrađeno je skladište za potrebe centrale, kupljene su cijevi i 26 radijatora, a radna snaga je plaćena iz budžeta općine. Licitaciju za radove je organizirala Dvojezična rumunjsko-hrvatska gimnazija, a zaradila je firma Davodar iz Karaševa.

-Nastavak i finaliziranje investicije “Centar za turističko informiranje”.

Što se tiče Centra za turističko informiranje, radovi za podizanje

zgrade su započeti u prosincu prošle godine, a objekt će biti dovršen u srpnju ove godine. Objekt nosi naziv “Centar za turističko informiranje i marketing usluga vezanih za seoski turizam u općini Karaševo”, investicijska vrijednost projekta iznosi 1.055.452 leja, i financiran je kroz PNDR, Mjera 313, još nam je dodao knez Petar Bogdan. Nakon završetka turističkog centra, potencijalni turisti će moći dobiti informacije o turističkim odredištima Karaševa i okoline i o mogućnostima smještaja u našem mjestu. U našoj općini turisti mogu posjetiti crkvu, kalvarijsku kapelu, svetište kod Svete Marije Lurdske, tvrđavu Turski grad, smještenu na istočnoj strani Karaševa, ali i kanjon rijeke Karaš iz Nacionalnog parka Semenice-Cheile Carașului.

S druge strane, nije ništa loše u tome što se u Karaševu podiže zgrada Centra za turističko informiranje pogotovo kad bi ona potaknula bitan turistički rast, samo što je prostor dodijeljen turističkom centru prevelik. Ovaj prostor je mogao biti dodijeljen za izgradnju većih i korisnijih zgrada, kao na primjer Polivalentna dvorana, a turistički centar se slobodno mogao izgraditi na nekoj manjoj lokaciji, jer u Karaševu ionako nema turista.

Lina Tincul

Skladište za centralnu peć u Šk. br. 1 u Karaševu